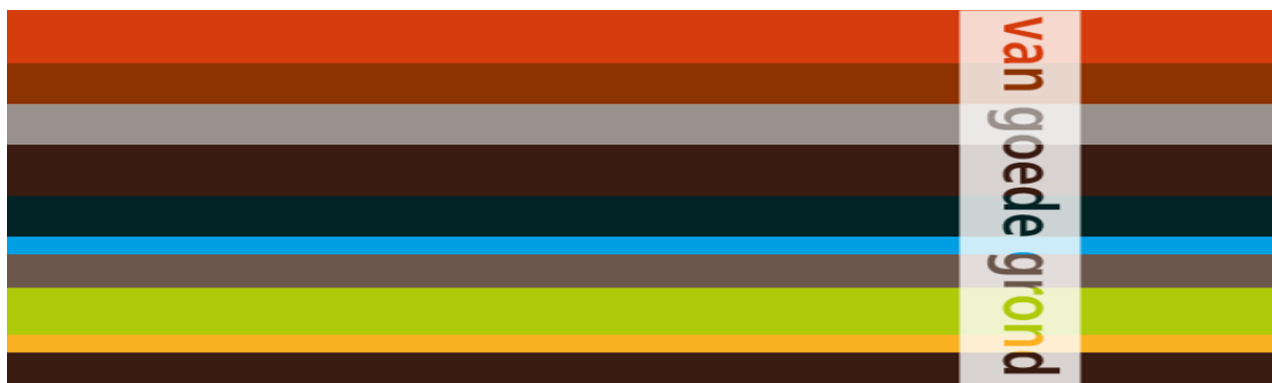

Uitgangspuntennotitie Cultuurnota 'Van goede grond' 2018-2021

Introductie

Er wordt een nieuwe Cultuurnota voorbereid voor de periode 2018-2021. Deze gaat 'Van goede grond' heten. Dit was het centrale thema van Emmen als culturele gemeente van Drenthe 2015-2016. De cultuurnota is het belangrijkste beleidsdocument op het gebied van cultuur, omdat het gemeentelijke beleid voor meerdere jaren wordt vastgesteld. En omdat hier ook geldstromen bij worden vastgesteld. In deze uitgangspuntennotitie wordt eerst het proces om tot de cultuurnota te komen geschetst. Daarna wordt een inhoudelijk kader gegeven. Ten slotte gelden de visie en ambities als inhoudelijk uitgangspunt voor de cultuurnota. De uitgangspuntennotitie is de basis voor het gesprek met de samenleving om tot de uiteindelijke cultuurnota te komen.

Waarom hebben we een cultuurnota nodig?

- Informeren over de gemeentelijke visie op kunst en cultuur:
  - opbrengst 'van goede grond' en oude nota in kaart brengen '*waar staan we*'
  - relevante trends, kansen en bedreigingen in kaart brengen '*wat zien we gebeuren*'
  - met nieuwe visie, ambities en acties richting geven aan culturele ontwikkelingen '*waar willen we heen*'
- Inspireren van culturele en maatschappelijke partners, inwoners, andere overheden, andere beleidsterreinen
- Vaststelling van gemeentelijke budgetten en subsidies voor culturele organisaties en initiatieven

Op welke informatie wordt de cultuurnota gebaseerd?

De totstandkoming van de nieuwe cultuurnota is een zorgvuldig en strak proces. We gebruiken hiervoor verschillende informatiebronnen. Aan de ene kant zijn dit beleidsontwikkelingen van het rijk, de provincie en de gemeente zelf, zoals het toeristisch beleid. Daarnaast recente ontwikkelingen, zoals Centrumvernieuwing, 'Van goede grond' en de veranderende verhouding tussen overheid en burgers. Nog veel belangrijker is de betrokkenheid en het meedenken van culturele en maatschappelijke partners in de gemeente. Deze worden op verschillende manieren betrokken bij de totstandkoming, namelijk door individuele gesprekken, bijeenkomsten, een inspraakmogelijkheid en een inspraakbijeenkomst. Ook de mening van inwoners is belangrijk. Het Cultuurmonitor-onderzoek onder 17.000 inwoners, met ruim 2.600 respondenten, vormt een belangrijke bron van informatie voor de sector en de gemeente.

Wat is de planning?

Fase 1: verzamelen bouwstenen voor uitgangspuntennotitie, mei-juni

Wanneer	Wat	Betrokken	Beoogd resultaat
Mei 2017	Memo proces en planning cultuurnota en uitvoeringsprogramma 2017	Ambtelijk, college	Akkoord over aanpak en planning (gerealiseerd)
doorlopend	Gesprekken over verwachtingen en aandachtspunten cultuurnota; op basis van gespreksagenda	Kleine en grote culturele instellingen	Partijen zijn betrokken, informatie en ideeën verzamelen
Dinsdag 20 juni	Uitgangspuntennotitie in college	College	Uitgangspuntennotitie vastgesteld
Woensdag 21 juni	Bijeenkomst met cultuursector	Genodigde culturele partijen	Open gesprek met genodigde culturele partijen over visie en ambitie, aanzet tot Actieprogramma 2018-2021
Woensdag 28 juni	Bijeenkomst met raad	Raad, portefeuillehouder, ambtelijk	Open gesprek over uitgangspuntennotitie, visie en ambities

Fase 2: Van uitgangspuntennotitie naar inspraaknota, augustus-september

	Wat	Betrokken	Beoogd resultaat
Augustus	Uitwerken uitgangspuntennotitie, gesprekken en opbrengst bijeenkomsten tot Inspraaknota	Intern en extern	Concept inspraaknota
September	Gesprek met amateurkunstveld	Amateurkunstveld	Input voor amateurkunst-subsidieregelingen
Begin september	Inspraaknota-presentatie in college	College	Aanpassing op basis van bestuurlijke feedback
Half september	Inspraaknota vastgesteld in college	College	Inspraaknota is vastgesteld

Fase 3: Van inspraaknota naar vaststelling Cultuurnota, september-december

Wanneer	Wat	Betrokken	Beoogd resultaat
Na vaststelling college 6 weken	Inspraakperiode	Open reactiemogelijkheid (digitaal en fysieke inzage in nota)	Inspraakreacties
Zaterdag 7 oktober	Inspraakbijeenkomst tijdens Grote Voor Elkaar Festival 7 oktober	Culturele partijen in brede zin worden uitgenodigd hier in gesprek te gaan over het cultuurbeleid met inwoners	Inspraakreacties

31 oktober	Besluitvorming cultuurnota en beantwoording inspraak	College	Vaststelling van Cultuurnota; wordt in procedure gebracht naar raad en commissies
Donderdag 14 december	Cultuurnota in Raadsvergadering	Raad, culturele partijen, samenleving	Vastgestelde cultuurnota Van Goede Grond 2018-2021

Fase 4: uitvoering cultuurnota, vanaf 2018

Wanneer	Wat	Met wie	Beoogd resultaat
Jaarlijks	Doelstellingen Cultuurnota Actieprogramma Activiteiten Doorlopend gesprek	Cultuursector, samenleving, raad	Actieprogramma wordt uitgevoerd, jaarlijkse rapportage aan college en raad

Fase 5/1 evaluatie als onderdeel nieuw beleid

Wanneer	Wat	Met wie	Beoogd resultaat
Jaarlijks	Evaluatie nota Jaarrapportages Ontwikkelingen en ervaringen	Cultuursector, samenleving, raad	Basis voor nieuw beleid

Hoe wordt de vorige nota ‘Maak het Mee 2013-2016’ geëvalueerd?

In november 2016 heeft een evaluatiebijeenkomst plaatsgevonden met de cultuursector. De gemeente heeft zelf ook een beeld van hoe de oude nota heeft gefunctioneerd. Tijdens individuele gesprekken tussen de gemeente en culturele partijen wordt ook teruggeblikt op de vorige nota, zowel inhoudelijk als qua structuur. Samen leidt dit tot een beeld van de vorige cultuurnota en ontwikkelingen op het gebied van kunst en cultuur de afgelopen jaren.

Wat voor cultuurnota wordt het?

Vanuit Van Goede Grond is een start gemaakt met vernieuwende communicatie vanuit de gemeente over cultuur (sociale media, een tv-programma, YouTube, een Festivalkaart en de publicatie Oogst). De ervaring hiermee is positief. Om de nieuwe cultuurnota inspirerend te laten zijn, moet het proces ook inspirerend zijn. Vernieuwende communicatievormen, bijvoorbeeld voorafgaand of tijdens bijeenkomsten, dragen hier aan bij.

De Cultuurnota wordt in ieder geval een beknopt document dat als publicatie kan worden gelezen en geprint. Er wordt daarnaast gezocht naar een aansprekende publicatievorm zoals een online tijdschrift, gebruik van graphics om het beleid uit te leggen of een animatie.

Wat is de structuur van de nota?

De nota bestaat uit verschillende niveaus. In de nota worden ook de financiële stromen vastgesteld, op basis van de gemeentelijke begroting. Als vertrekpunt wordt er een gemeentelijke visie op kunst en cultuur geformuleerd: Waarom is kunst en cultuur belangrijk voor de gemeente Emmen?

Voor de komende jaren worden hier aansluitend ambities voor geformuleerd: wat willen we bereiken in 2018-2021? Wat de sector en gemeente hiervoor gaan doen wordt samengevat in een actieprogramma.

Visie: Waarom is cultuur waardevol voor de gemeente Emmen?	Ambities op thema's: Wat willen we bereiken in 2018-2021?	Actieprogramma: Hoe willen de gemeente en culturele partners dat bereiken in 2018-2021?
--	---	---

Wat is dat, een actieprogramma cultuur?

Het actieprogramma zorgt ervoor dat concrete acties van de gemeente en partners een plek hebben in de cultuurnota. Als een actie hoort bij een gemeentelijke geldstroom, dan wordt dit daarbij gezet, maar ook acties waar geen gemeentelijke financiering voor nodig is kunnen een plek krijgen in het actieprogramma. Op deze manier krijgen we een redelijk overzicht van waar alle organisaties de komende jaren mee bezig gaan.

Het voordeel ten opzichte van jaarlijkse uitvoeringsprogramma's is dat het Actieprogramma niet aan het begin van elk jaar door het college hoeft te worden vastgesteld. Er wordt elk jaar over gerapporteerd aan college en raad om de voortgang in de gaten te houden. Dit geeft meer ruimte dan uitvoeringsprogramma's vaststellen aan het begin van elk jaar.

Tijdens Van goede grond hebben we namelijk gemerkt dat culturele projecten en samenwerkingen vaak organisch ontstaan. Het is erg belangrijk dat er ruimte blijft om te vernieuwen en te experimenteren.

Omdat er niet meer wordt gewerkt met uitvoeringsprogramma's, wordt voor het budget 'Uitvoeringsprogramma cultuur' een nieuwe benaming gezocht (bijvoorbeeld Initiatievenbudget).

Voorbeelden	2018	2019	2020	2021	Meetbaar resultaat / indicator (indien mogelijk)
Het Buurtcultuurfonds levert een bijdrage aan culturele inwoners-initiatieven	x	x	x	x	-X Aantal grote projecten -X Aantal kleine projecten -Alle dorpen en wijken bereikt -Halfjaarlijkse evaluatie
Emmen organiseert als leeftijdsvriendelijke culturele gemeente drie pilotprojecten, uitgevoerd door de Kunstbeweging, K&C Drenthe en Treant zorggroep	x				-Realisatie van drie projecten in 2018 -Opmaat naar structurele samenwerking

Welke beleidsterreinen zijn gerelateerd aan het cultuurbeleid?

We zoeken de samenhang met beleidsterreinen waar we als gemeente ook een verantwoordelijkheid voor hebben. Op het snijvlak van beleidsterreinen ontstaat vaak vernieuwing. Bij de totstandkoming van de nieuwe cultuurnota nemen wij relevante beleidsontwikkelingen op andere gebieden mee. Het gaat met name om respectievelijk toerisme, evenementenbeleid, economisch beleid, onderwijs, erfgoedbeleid (erfgoednota), Centrumvernieuwing, de Centrumvisie, Creatief Mensenpark, welzijn, dorpen en wijken, gezondheid, jongeren, ruimtelijk beleid, duurzaamheid, milieu en onderwijs. Tegelijkertijd kan de cultuurnota ook op deze terreinen kennis, inspiratie en invloed hebben.

Waar gaat het gesprek over de cultuurnota met de culturele sector over?

- Toetsen van de visie en ambities
- Meedenken met uitwerking van verder beleid
- Bespreken hoe de wederzijdse afstemming en relatie wordt georganiseerd
- Invullen van het actieprogramma

Wat zijn relevante trends en ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de cultuurnota?

Een aantal trends en ontwikkelingen in de samenleving heeft invloed op onze visie en ambities in de cultuurnota. Naast ontwikkelingen in het cultuurbeleid van andere overheden zoals Rijk en provincie zijn de belangrijkste trends en ontwikkelingen, in willekeurige volgorde:

- De veranderende verhouding tussen samenleving en overheid
- Veranderingen in cultuurparticipatie, o.a. digitalisering
- Demografische ontwikkelingen
- De Centrumvernieuwing, het nieuwe Atlas Theater en de ontwikkeling van het Creatieve Mensenpark
- Veranderingen in de culturele infrastructuur in de gemeente, namelijk de overgang naar het nieuwe theater en het wegvallen van CQ
- Het starten van We the North, culturele samenwerking en lobby van Noord-Nederlandse

- overheden
- De positieve ervaringen, dynamiek en trots van Emmen Culturele Drentse gemeente 2015/'16

Welke lopende beleidskeuzes worden gecontinueerd in de Cultuurnota 2018-2021?

De visie en ambities aan het einde van deze Uitgangspuntennotitie zijn gebaseerd op de vorige cultuurnota. Daarnaast willen wij een aantal beleidskeuzes continueren. Het gaat om verschillende soorten beleid. Ten eerste beleid dat is voortgekomen uit lopende bestuursakkoorden en beleid van andere overheden, namelijk:

- Cultuureducatie met Kwaliteit (Ministerie van OCW, Compenta)
- Deelname aan We the North, het culturele samenwerkingsverband van overheden en cultuuraanbieders in Noord-Nederland
- Age Friendly Cultural City 2017-2018 (Ministerie van OCW, Fonds Cultuurparticipatie)
- Besteding van de Geldstroom BKV (Ministerie van OCW)
- Inzet van de cultuurcoaches (Ministerie van OCW)
- Deelname aan Geopark de Hondsrug
- Ondersteuning aan streekomroep ZO!34 (Mediawet)
- Verkenning van culturele allianties met de Provincie Drenthe

Daarnaast vraagt een aantal visies die meerjarig zijn afgesproken met culturele instellingen om continuïteit:

- De visie- en vraagformuleringen aan de Bibliotheek en de Kunstbeweging
- De OTCP (Overeenkomst Theater Culturele Programmering) met Atlas Theater

Een aantal concrete onderdelen van het lopende cultuurbeleid vinden wij succesvol en willen wij continueren:

- Cultuurprijs en Amateurkunstprijs
- Het Cultuurmonitor-onderzoek onder inwoners

Welke financiële beleidskeuzes moeten in de cultuurnota worden gemaakt?

Als gemeentelijk financieel kader gelden de budgetten die in de Kadernota 2018 en verder worden geraamd. Ten opzichte van de vorige cultuurnota zijn er de afgelopen jaren door ontwikkeling van nieuw beleid nieuwe budgetten ontstaan, namelijk:

- Budget voor We the North vanaf 2016, € 50.000,- per jaar
- Budget Breedtecultuur, € 219.000,- per jaar, ontstaan uit voormalig Muzeval-budget vanaf 2016

Uit het budget Breedtecultuur heeft Loods 13 in januari 2017 een subsidie van jaarlijks € 100.000,- toegekend gekregen voor de periode 2017-2020. In dit budget resteert nog € 119.000,- ter versterking van de culturele infrastructuur in brede zin. Hierbij wordt cofinanciering van andere overheden gezocht. Het budget Uitvoeringsprogramma krijgt een nieuwe naam omdat er niet meer met uitvoeringsprogramma's wordt gewerkt. In de gemeentelijke Kadernota vindt besluitvorming plaats over het cultuurbudget.

Hoe zit het met subsidies aan culturele instellingen?

De grote professionele culturele instellingen zijn Bibliotheek Emmen, Atlas Theater, de Kunstbeweging, CBK Emmen en lokale omroep ZO!34. Sinds 2017 krijgt ook Loods 13 een meerjarige cultuursubsidie. Deze organisaties koesteren we en continuïteit is hierbij het uitgangspunt. Hiernaast wordt een aantal kleinere culturele vrijwilligersorganisaties gesteund, namelijk Poppodium Apollo, Grote Kerk Cultureel, Filmhuis Emmen en Spiker. Ook voor deze organisaties geldt dat we deze koesteren en dat continuïteit het uitgangspunt is. De kleine culturele instellingen hebben een aantal gemeenschappelijke kenmerken:

- Ze bestaan minimaal 2 jaar
- Ze vervullen een unieke en brede functie in het culturele veld
- Ze organiseren door het jaar heen culturele activiteiten
- Ze zijn actief op meerdere locaties
- Ze werken met vrijwilligers

Deze uitgangspunten willen we behouden. In de afgelopen jaren zijn er veel nieuwe vrijwilligersorganisaties ontstaan. Het budget Breedtecultuur biedt ruimte om de culturele infrastructuur

uit te breiden. Wij gaan onderzoeken of dit wenselijk is en zo ja, dan bereiden wij hiervoor verdere besluitvorming voor als onderdeel van het proces voor de nieuwe cultuurnota.

Visie

De voorgestelde visie is gebaseerd op de visie uit de vorige cultuurnota, aangevuld met het benoemen van de doelgroepen jeugd en senioren en de trots 'van goede grond'.

Waarom is cultuur belangrijk voor de gemeente Emmen?

De waarde van cultuur in de gemeente Emmen zien wij in:

- De ontwikkeling van individuele vaardigheden van inwoners om op de eigen cultuur te reflecteren en dit te verbeelden en mee te maken, met name voor jeugd en senioren;
- De ontwikkeling van individuele vaardigheden van inwoners om met kunst en cultuur hun eigen verhaal te vertellen, met name voor jeugd en senioren;
- De bijdrage die cultuurparticipatie levert aan de sociale dynamiek en leefbaarheid in alle wijken en dorpen;
- De bijdrage die het levendige culturele aanbod levert aan de economie en de aantrekkelijkheid van de gemeente voor inwoners en bezoekers;
- Het trotse gevoel dat als je uit Emmen komt, je van goede grond komt.

Hoe zien wij de rol van de gemeente?

- Laagdrempelige gesprekspartner
- Opdrachtgever en subsidieverstrekker
- Aanjager en verbinder

Wat verwachten wij van het culturele veld, met name van professionele instellingen?

- Een open gesprek met de gemeente
- Professionaliteit
- Ondernemend zijn
- Betrokkenheid bij het continueren van de dynamiek 'van goede grond'

Ambities

De ambities zijn gegroepeerd als thema's. Wij gaan met de cultuursector in gesprek of deze thema's weer in de nota terugkomen in programmalijnen, zoals in de vorige cultuurnota. Ten opzichte van de vorige cultuurnota is een aantal nieuwe ambities geformuleerd, namelijk: leeftijdsvriendelijke gemeente; culturele ontwikkeling mensenpark; samenwerking in Noord-Nederland en borging van de opbrengsten 'van goede grond'.

Wat willen we bereiken?

1. Culturele basis

- De professionele en vrijwilligersorganisaties in de culturele infrastructuur hebben een goede inbedding in de samenleving
- De professionele en vrijwilligersorganisaties in de culturele infrastructuur zijn divers, zichtbaar en organisatorisch sterk
- Cultuurhistorie, archeologie en erfgoed zijn zichtbaar, beleefbaar en inspirerend

2. Cultuurparticipatie

- Kunst en cultuur is bereikbaar voor iedereen
- Met cultuureducatie bereiken wij alle leerlingen in het basis en voortgezet onderwijs met een binnen- en buitenschools aanbod.
- Als leeftijdsvriendelijke culturele gemeente stimuleren wij ouderen om mee te doen aan culturele activiteiten en cultuuraanbieders om passend aanbod te ontwikkelen

3. Cultuur, ruimte en economie

- Kunst en cultuur biedt de levendigheid die nodig is voor leefbaarheid en economische bloei
- Kunst en cultuur levert een waardevolle bijdrage aan brede maatschappelijke opgaven op ruimtelijk

- en economisch gebied
- De culturele ontwikkeling in het nieuwe centrum en het creatieve mensenpark wordt gestimuleerd
4. *Creatieve verbinding*
- De opbrengsten van Emmen Culturele Drentse Gemeente 2015/16 'Van goede grond' worden geborgd in het nieuwe cultuurbeleid en in de culturele sector
  - In Noord-Nederlands verband nemen culturele organisaties uit Emmen deel aan innovatieve projecten die bijdragen aan de gemeentelijke kunst- en cultuurdoelstellingen
  - Er ontstaan nieuwe verbindingen tussen kunst en cultuur en andere ontwikkelingen in de samenleving, met name op het gebied van gezondheid, duurzaamheid en leefbaarheid.